

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова

Голова Вченої ради _____ Вячеслав ТРУБА
(протокол № 47 від 23 червня 2026 р.)
(наказ № 60/09 від 04 липня 2026 р.)

**ПРОГРАМА
КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**Використання штучного інтелекту педагогічними та науково-педагогічними
працівниками в освітньому процесі**

рівень освіти: освіта дорослих (післядипломна освіта)

галузі знань: А Освіта

спеціальність: А1 Освітні науки

ОНУ
2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми підвищення кваліфікації
**Використання штучного інтелекту педагогічними та науково-педагогічними
працівниками в освітньому процесі**

РОЗРОБНИКИ:

Світлана ГВОЗДІЙ, доктор педагогічних наук, професор

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою педагогічної освіти та соціальної реабілітації
протокол № 10 від « 08 » червня 2026 р.

Завідувачка кафедри Вейс Лілія ВЕЙЛАНДЕ

СХВАЛЕНО:

навчально-методичною комісією
факультету психології та соціальної роботи
протокол № 6 від « 11 » червня 2026 р.

Голова НМК ФПСР [підпис] Ірина СИДУН

Вченою радою факультету психології та соціальної роботи
ОНУ імені І. І. Мечникова
протокол № 6 від « 14 » червня 2026 р.

/Голова Вченої ради Ахтуба Лариса ДУНАЄВА

Науково-методичною радою ОНУ
імені І.І.Мечникова
протокол № 3 від « 18 » червня 2026 р.

Голова НМР ОНУ імені І. І. Мечникова [підпис] Майя НІКОЛАЄВА

1. Опис програми

Обсяг програми	90 год / 3 кредитів ЄКТС Програма підвищення кваліфікації передбачає такі форми роботи: лекції (14 год.), практичні заняття (14 год.), самостійна робота (60 годин), атестація у вигляді заліку (2 години) відповідно для очної/змішаної форм навчання.
Строки виконання програми	2 тижні
Форма підвищення кваліфікації	Очна / змішана
Мета	Формування та розвиток у слухачів компетентностей щодо усвідомленого, ефективного та етичного використання технологій штучного інтелекту (ШІ) у викладацькій, методичній та науково-дослідній діяльності відповідно до принципів академічної доброчесності та сучасних міжнародних рекомендацій. Анотація. Стрімка інтеграція штучного інтелекту в академічну сферу обумовлена вимогами Закону «Про освіту», Професійного стандарту викладача та Концепції розвитку ШІ в Україні тощо. Програма спрямована на впровадження інтелектуальної автоматизації в освітній процес: від адаптивного дизайну тестів до асистування в науковій діяльності. Сучасні заклади вищої освіти потребують фахівців, здатних проєктувати цифрові екосистеми, де ШІ виступає когнітивним інструментом. Ви опануєте компетентності з промпт-інжинірингу та етики ШІ, що дозволить значно підвищити продуктивність науково-педагогічної роботи. Програма трансформує технологічний виклик у власний академічний капітал та дієвий засіб запобігання професійному вигоранню.
Завдання:	1. Сформувати у слухачів систему знань щодо нормативно-правових засад (Закон «Про освіту», Професійний стандарт викладача, Концепція розвитку ШІ в Україні) та міжнародних рекомендацій щодо етичного застосування ШІ в академічній сфері.

	2. Розвинути практичні навички промпт-інжинірингу та використання інструментів ШІ для вирішення викладацьких і методичних завдань (розробка тестів, навчальних матеріалів, диференціація завдань). 3. Сформувати вміння застосовувати ШІ як асистуючий інструмент у науково-дослідній діяльності (пошук і аналіз літератури, робота з даними, підготовка текстів) із дотриманням меж наукової доброчесності. 4. Виробити навички дотримання принципів академічної доброчесності при використанні ШІ: розрізнення допустимого асистування від плагіату, коректне декларування та цитування, критична верифікація згенерованого контенту. 5. Сформувати мотивацію до системного впровадження ШІ в професійну діяльність як засобу підвищення продуктивності та профілактики професійного вигорання.
Напрями	Розвиток цифрової компетентності науково-педагогічних працівників, зокрема щодо використання технологій штучного інтелекту у викладацькій, методичній та науково-дослідній діяльності.
Перелік компетентностей, які вдосконалюються	Інтегральна компетентність: здатність усвідомлено, ефективно та етично використовувати технологій штучного інтелекту (ШІ) у викладацькій, методичній та науково-дослідній діяльності відповідно до принципів академічної доброчесності та сучасних міжнародних рекомендацій. (ЗК): ЗК 1. Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у професійній діяльності з використанням нових технологій; ЗК 2. Здатність до навчання впродовж життя, критичного оцінювання нових інструментів і підходів; ЗК 3. Здатність приймати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності (зокрема щодо надійності результатів роботи ШІ). Фахові компетентності: ФК 1. Здатність планувати і проводити навчальні заняття із застосуванням цифрових засобів викладання (у т.ч. ШІ). ФК 2. Здатність консультувати здобувачів вищої освіти із застосуванням цифрових засобів викладання (у т.ч. ШІ).

	ФК 3. Здатність розробляти та удосконалювати навчально-методичні матеріали (у т.ч. з використанням цифрових засобів). ФК 4. Здатність планувати, обґрунтовувати та виконувати науково-дослідницькі проекти (у т.ч. із застосуванням інструментів ШІ). ФК 5. Відповідати і дотримуватись принципів академічної доброчесності.
Очікувані результати	Знати: • нормативно-правову базу щодо використання ШІ • сучасні напрями розвитку технологій штучного інтелекту; • принципи роботи генеративного ШІ; • методiku інтеграції ШІ в освітній процес; • нормативно-правові засади використання ШІ; • принципи академічної доброчесності; • вимоги щодо захисту персональних даних. Вміти: • ефективно використовувати генеративний ШІ в професійній діяльності; • створювати навчально-методичне забезпечення із застосуванням ШІ; • використовувати ШІ для організації наукових досліджень; • оцінювати достовірність результатів роботи моделей ШІ; • інтегрувати сервіси ШІ в цифрове освітнє середовище університету; • формувати ефективні промпти; • здійснювати фактчекінг отриманої інформації; • розробляти власні правила використання технологій ШІ в освітньому процесі. Результати навчання за програмою підвищення кваліфікації 1. Ознайомлення з нормативно-правовими засадами застосування штучного інтелекту в освіті (Закон «Про освіту», Професійний стандарт викладача, Концепція розвитку ШІ в Україні) та міжнародними рекомендаціями щодо його етичного використання в академічній сфері.

	2. Опанування техніками промпт-інжинірингу та інструментами ШІ для розробки навчально-методичних матеріалів (тестових завдань, презентацій, кейсів, диференційованих завдань). 3. Набуття практичних навичок використання ШІ як асистуючого засобу на різних етапах науково-дослідної діяльності (пошук і систематизація літератури, аналіз даних, підготовка чернеток текстів) з урахуванням меж його допустимого застосування. 4. Формування вмінь дотримання принципів академічної доброчесності при роботі зі ШІ: розрізнення допустимого асистування від плагіату/фабрикації, коректне декларування та цитування використання ШІ, критична верифікація згенерованого контенту. 5. Розвиток здатності до самостійної й системної інтеграції технологій ШІ у професійну (викладацьку, методичну, наукову) діяльність з метою підвищення її продуктивності та профілактики професійного вигорання.
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка
Місце виконання програми	За місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або дистанційно
Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	Інтерактивні лекції з елементами дискусії; Практичні заняття у форматі workshop, зокрема в підгрупах за галуззю знань; Кейс-метод, аналіз реальних ситуацій; Індивідуальна та групова проектна робота; Самостійна робота з методичними матеріалами та інструментами ШІ.
Форма підсумкового контролю	Тестовий контроль

2. ЗМІСТ КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Змістовий модуль 1. Передумови використання штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності.

Тема 1. Нормативно-правові засади застосування штучного інтелекту в освіті

Ключові положеннями Закону «Про освіту» та Концепції розвитку ШІ в Україні щодо застосування ШІ в освіті. Міжнародні рекомендації (ЮНЕСКО, OECD, рамки ЄС) щодо етичного використання ШІ в академічній сфері.

Професійний стандарт викладача ЗВО. Трудові функції, компетентності, знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія. Цифрові засоби викладання. Google For Education, Microsoft.

Тема 2. Цифрова грамотність як невід'ємна складова компетентностей викладача.

Цифрові компетентності викладача в умовах розвитку ШІ (DigCompEdu, UNESCO ICT Competency Framework for Teachers). Цифрова грамотність і цифрова компетентність викладача: сутність, структура, значення: поняття цифрової грамотності/компетентності в контексті професійного стандарту викладача, Огляд рамки DigCompEdu (6 сфер, 22 компетентності, рівні A1–C2), Огляд UNESCO ICT CFT (3 рівні, 6 аспектів діяльності), у порівнянні з DigCompEdu.

Цифрові компетентності викладача в умовах розвитку ШІ: нові вимоги до цифрової компетентності у зв'язку з генеративним ШІ. Можливості застосування ШІ-інструментів у викладанні й оцінюванні

Тема 3. Основи генеративного ШІ та безпека даних.

Поняття штучного інтелекту та генеративного ШІ. Великі мовні моделі та принципи їх функціонування. Роль ШІ у розвитку вищої освіти. Міжнародний досвід використання генеративного ШІ. Можливості та ризики застосування ШІ в університеті. Базові принципи роботи великих мовних моделей (LLM). Огляд ChatGPT, Claude, Gemini. Copilot. Gamma. Canva AI. Napkin AI. ElevenLabs. Suno. HeyGen. Конфіденційність та захист персональних даних.

Змістовий модуль 2. Штучний інтелект у цифровій трансформації вищої освіти

Тема 4. Промпт-інжиніринг та розробка освітнього контенту. Структура дієвого промпту (Роль, Контекст, Завдання, Формат, Обмеження). Автоматизація рутинних завдань викладача. Основи промт-інжинірингу: структура промпту; ролі; контекст; приклади; багатокрокові запити. Методи: Chain of Thought, Few-shot, Persona, Self-critique, Iterative prompting. Мультимедіа та створення наочних матеріалів. Огляд інструментів для генерації візуального контенту (Gamma App, Canva AI, Midjourney / DALL-E 3).

Тема 5. Методика використання технологій ШІ в освітньому процесі. Методичні підходи до використання ШІ в навчанні. Планування освітнього процесу із застосуванням ШІ. Розроблення: освітніх компонентів; силабусів; робочих програм; лекцій; практичних занять; лабораторних робіт; кейсів; ситуаційних завдань. Персоналізація навчання.

Інтеграція ШІ в Moodle; Google Classroom; Microsoft Teams; Canvas.

Тема 6. Використання технологій ШІ у науковій діяльності.

ШІ в організації наукових досліджень. Пошук та аналіз наукової інформації. Аналіз літератури. Пошук дослідницьких прогалин. Академічне письмо. Рецензування наукових текстів. Підготовка грантових заявок. Автоматизація оформлення бібліографії. Використання ШІ для підготовки наукових презентацій.

ШІ в науковій діяльності та робота з Gemini Notebook. Спеціалізовані інструменти для науковців (Consensus, Elicit, SciSpace, ResearchRabbit, Elicit, Scite, Connected Papers, Semantic Scholar AI, Perplexity). Робота з джерелами без «галюцинацій» завдяки RAG-системам. Використання ШІ для: формування тематики дослідження; аналіз літератури; пошук прогалин у дослідженнях; підготовка статей; статистичний аналіз; підготовка грантових заявок; оформлення бібліографії; підготовка рецензій. Вимоги видавництв і журналів

Тема 7. Академічна доброчесність, оцінювання та AI-Resistant завдання.

Академічна доброчесність у контексті використання ШІ: межа між допустимим і недопустимим. Правове регулювання: авторське право на контент, створений із застосуванням ШІ; хто є правовласником; вимоги окремих видавництв і освітніх платформ.

Проблема детекції ШІ-тексту (обмеження та похибки детекторів). Етичні норми та правила цитування ШІ в наукових працях. Трансформація традиційного оцінювання.

Формувальне та підсумкове оцінювання із використанням ШІ. Автоматизація створення тестових завдань. Розроблення критеріїв оцінювання. Перевірка навчальних робіт із використанням ШІ.

3. СТРУКТУРА КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Тема / Години	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контроль заходи	Разом
Змістовий модуль 1. Передумови використання штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності.					
Тема 1. Нормативно-правові засади застосування штучного інтелекту в освіті	2	-	10	-	12
Тема 2. Цифрова грамотність як невід'ємна складова компетентностей викладача.	2	2	8	-	12
Тема 3. Основи генеративного ШІ та безпека даних.	2	2	8	-	12
Змістовий модуль 2.					
Штучний інтелект у цифровій трансформації вищої освіти					
Тема 4. Промпт-інжиніринг та розробка освітнього контенту.	2	2	8	-	12
Тема 5. Методика використання технологій ШІ в освітньому процесі.	2	4	8	-	14
Тема 6. Використання технологій ШІ у науковій діяльності.	2	2	8	-	12
Тема 7. Академічна доброчесність, оцінювання та AI-Resistant завдання.	2	2	10	-	14
Залік (тестування)				2	2
Усього годин	14	14	60	2	90

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Т е м а 2	Самооцінювання цифрової компетентності (наприклад, за критеріями DigCompEdu/SELFIE). Цифрограм "Дія" для вчителів, держслужбовців, медичних працівників. Визначення власного рівня та "точок зростання".	2

Т е м а 3	Практикум «Перше знайомство»: реєстрація, налаштування, порівняння можливостей різних інструментів. Налаштування приватного режиму в ІІІ-сервісах. Порівняльний аналіз відповідей моделей на фахові завдання. порівняння сучасних сервісів генеративного ІІІ; аналіз сильних та слабких сторін різних моделей; створення особистого цифрового робочого середовища викладача.	2
Т е м а 4	Навички ефективного формулювання запитів (промптів) для вирішення викладацьких, методичних і дослідницьких завдань. Застосування техніки ітеративного уточнення промптів для підвищення якості згенерованого контенту.	2
Т е м а 5	Розробка критеріїв та алгоритмів інтеграції інструментів ІІІ в розробку навчально-методичних матеріалів (силабуси, презентації, кейси, завдання для СРС). Складання та оновлення силабусів, лекційних матеріалів, тестових завдань за таксономією Блума. Розробка навчальних матеріалів (конспекти, презентації, кейси, різнорівневі завдання) за допомогою ІІІ, з розподілом слухачів на підгрупи за галуззю знань (гуманітарна, природнича, технічна) для добору релевантних прикладів і задач. Диференціація та індивідуалізація навчання: адаптація матеріалів під різні рівні підготовки здобувачів, зокрема застосування ІІІ як асистивної технології для здобувачів з особливими освітніми потребами (адаптація текстів, озвучення, альтернативні формати подання матеріалу) Розробка рекомендацій щодо зворотного зв'язку зі здобувачами з використанням ІІІ-асистентів.	4

Т е м а 6	Формування навичок використання ШІ для асистування в наукових дослідженнях: пошук і систематизація літератури, аналіз даних, підготовка чернеток текстів. Розкриття меж допустимого застосування ШІ на різних етапах наукового дослідження (від пошуку до публікації). Робота з Gemini Notebook: завантаження власної бази джерел (PDF, статті, нотатки), генерація аналітичних довідок, порівняння концепцій, підготовка оглядів літератури. Автоматизований пошук дослідницьких прогалин (research gaps) та переклад/редагування академічного тексту англійською мовою: пошук літератури; формування бібліографії; аналіз наукової статті; створення структури наукової публікації; використання інструментів ШІ для академічного письма.	2
Т е м а 7	Редизайн традиційних контрольних завдань у формат AI-integrated (де ШІ є інструментом виконання) або AI-resistant (завдання на критичний аналіз, локальний контекст, рольові ігри). ШІ як інструмент формувального оцінювання і зворотного зв'язку створення рубрик оцінювання; аналіз відповідей генеративного ШІ; фактчекінг; розроблення політики використання ШІ в межах навчальної дисципліни. Грамотна автоматизація рутинних процесів за допомогою ШІ сприяє профілактиці професійного вигорання викладача. Формування мотивації до безперервного самостійного розвитку компетентностей у сфері ШІ як складової професійного (академічного) капіталу.	1
Т е м а 7	Орієнтовні теми проєктів слухачів для обговорення (за бажанням): методична розробка заняття/теми курсу з обґрунтованим застосуванням ШІ; дослідницький кейс із використанням ШІ-інструментів; проєкт політики використання ШІ для кафедри/закладу освіти.	1
	РАЗОМ:	14

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Види самостійної роботи:

- ✓ опрацювання матеріалів гугл класу;
- ✓ підготовка до групової роботи;
- ✓ самостійна робота з літературою.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ознайомлення з нормативно-правовими документами, що регламентують застосування ШІ.	10
2.	Побудова індивідуальної траєкторії розвитку цифрової компетентності. Складання короткого плану розвитку на основі результатів самооцінювання. Опрацювання рекомендованих джерел (тексти DigCompEdu, UNESCO ICT CFT).	8
3.	Ознайомлення з правилами Політики конфіденційності (Privacy Policy) основних сервісів.	8
4.	Створення власного персонального паку промптів для своєї навчальної дисципліни. Підготовка мультимедійного супроводу до однієї з лекцій.	8
5.	Розробка «ШІ-політики» власної дисципліни: правила допустимого використання ШІ здобувачами. Проектування «цифрової екосистеми» освітнього процесу, де ШІ виконує функцію когнітивного інструменту, а не замітника викладача. Генерація кейсів, ситуаційних завдань та інтерактивних вправ. Автоматичне створення інтерактивних презентацій, ментальних карт та діаграм за текстом лекції.	8
6.	Опрацювання масиву статей (5–10 PDF) за темою власного дослідження через Gemini Notebook.	8
7.	Підготовка проєкту (на вибір) для обміну досвідом. Оновлений силабус/план заняття з визначеними зонами використання ШІ. Формування бази персональних промптів для власної дисципліни (не менше 5 складних промптів). Приклад завдання для студентів у форматі <i>AI-integrated</i> або <i>AI-resistant</i> .	10

	Презентація/візуальний матеріал (через Gamma чи Canva AI) або аналітичний огляд джерел у NotebookLM.	
	РАЗОМ:	60

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі проведення програми підвищення кваліфікації використовуються наступні методи навчання:

- Інтерактивні лекції з елементами дискусії
- Практичні заняття у форматі workshop (переважання практики над теорією)
- Кейс-метод, аналіз реальних ситуацій
- Індивідуальна та групова проектна робота
- Самостійна робота з методичними матеріалами та інструментами ШІ та виконання індивідуальних завдань відповідно до фаху слухача.

Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

- Комп'ютер/ноутбук з доступом до інтернету для кожного слухача
- Доступ до генеративних ШІ-асистентів (ChatGPT, Claude, Gemini або аналоги)
- Платформа для дистанційної взаємодії (відеоконференції, LMS)
- Методичні матеріали, розроблені для програми (презентації, інструкції, шаблони промтів)

Форма атестації у вигляді заліку (тестування). Слухач має набрати 60% правильних відповідей. Буде запропоновано 40 запитань, з чотирма варіантами відповідей, з яких одна правильна.

7. ПИТАННЯ ДЛЯ АТЕСТАЦІЇ

Тема 1. Нормативно-правові засади застосування ШІ в освіті

1. Які ключові положення Закону України «Про освіту» стосуються застосування штучного інтелекту в освітньому процесі?
2. Що передбачає Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні щодо сфери освіти?
3. Які рекомендації ЮНЕСКО щодо етичного використання ШІ в академічній сфері ви можете назвати?
4. У чому полягають підходи OECD та рамок ЄС до регулювання ШІ в освіті?
5. Які трудові функції та компетентності визначає професійний стандарт викладача ЗВО у контексті цифровізації?
6. Як співвідносяться поняття «знання», «уміння/навички», «комунікація» та «відповідальність і автономія» у професійному стандарті викладача?
7. Які можливості надають цифрові платформи Google for Education та Microsoft для викладання?

Тема 2. Цифрова грамотність як складова компетентностей викладача

8. У чому різниця між поняттями «цифрова грамотність» і «цифрова компетентність»?
9. Скільки сфер і компетентностей охоплює рамка DigCompEdu?
10. Які рівні володіння цифровими компетентностями передбачені в DigCompEdu (від A1 до C2)?
11. Які три рівні та шість аспектів діяльності визначає UNESCO ICT Competency Framework for Teachers?
12. У чому подібність і відмінність між DigCompEdu та UNESCO ICT CFT?
13. Які нові вимоги до цифрової компетентності викладача висуває розвиток генеративного ШІ?
14. Які можливості застосування ШІ-інструментів у викладанні й оцінюванні ви можете навести?

Тема 3. Основи генеративного ШІ та безпека даних

15. Що таке штучний інтелект і чим генеративний ШІ відрізняється від інших видів ШІ?
16. Які базові принципи функціонування великих мовних моделей (LLM)?
17. Яку роль відіграє ШІ у розвитку вищої освіти на сучасному етапі?
18. Який міжнародний досвід використання генеративного ШІ в університетах вам відомий?
19. Які основні можливості та ризики застосування ШІ в університетському середовищі?
20. Чим відрізняються між собою інструменти ChatGPT, Claude, Gemini та Copilot?
21. Яке призначення мають інструменти Gamma, Canva AI, Napkin AI, ElevenLabs, Suno, HeyGen?
22. Які принципи конфіденційності та захисту персональних даних слід враховувати під час роботи з ШІ?

Тема 4. Промпт-інжиніринг та розробка освітнього контенту

23. З яких елементів складається структура дієвого промпту (Роль, Контекст, Завдання, Формат, Обмеження)?
24. Яке значення має визначення ролі в промпті для якості відповіді ШІ?
25. У чому суть методу Chain of Thought при формулюванні запитів до ШІ?
26. Що таке Few-shot prompting і коли його доцільно застосовувати?
27. Як використовується метод Persona у промпт-інжинірингу?
28. У чому полягає техніка Self-critique та ітеративного промптингу?
29. Яким чином ШІ можна використати для автоматизації рутинних завдань викладача?
30. Які інструменти для генерації візуального контенту (Gamma App, Canva AI, Midjourney, DALL-E 3) застосовуються в освіті?

Тема 5. Методика використання технологій ШІ в освітньому процесі

31. Які методичні підходи до використання ШІ в навчанні є найбільш поширеними?
32. Як здійснюється планування освітнього процесу із застосуванням ШІ?
33. Яким чином ШІ можна застосувати для розроблення силабусів і робочих програм?
34. Як ШІ допомагає у підготовці лекцій, практичних і лабораторних занять?
35. Яку роль відіграє ШІ у розробленні кейсів та ситуаційних завдань?
36. У чому полягає персоналізація навчання за допомогою ШІ?
37. Як інтегрується ШІ в системи Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams та Canvas?

Тема 6. Використання технологій ШІ у науковій діяльності

38. Як ШІ застосовується в організації наукових досліджень?
39. Які можливості ШІ для пошуку та аналізу наукової інформації?
40. Як за допомогою ШІ здійснюється пошук дослідницьких прогалин?
41. Яку роль відіграє ШІ в академічному письмі та рецензуванні наукових текстів?
42. Як ШІ допомагає в підготовці грантових заявок та оформленні бібліографії?
43. Які спеціалізовані інструменти для науковців (Consensus, Elicit, SciSpace, ResearchRabbit, Scite, Connected Papers, Semantic Scholar AI, Perplexity) ви знаєте?
44. Що таке RAG-системи і як вони допомагають уникнути «галюцинацій» ШІ під час роботи з джерелами?
45. Як працює Gemini Notebook у науковій діяльності викладача?

Тема 7. Академічна доброчесність, оцінювання та AI-Resistant завдання

46. Де проходить межа між допустимим і недопустимим використанням ШІ з погляду академічної доброчесності?
47. Як регулюється авторське право на контент, створений із застосуванням ШІ, і хто є правовласником?
48. Які обмеження й похибки притаманні детекторам ШІ-тексту?
49. Яких етичних норм і правил цитування ШІ слід дотримуватися в наукових працях?
50. Як трансформується традиційне оцінювання (формувальне й підсумкове) в умовах використання ШІ, включно з розробленням критеріїв оцінювання та AI-Resistant завданнями?

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. ЗАКОН УКРАЇНИ Про академічну доброчесність, №4742-IX від 18.12.2025. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

2. ЗАКОН УКРАЇНИ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> Про вищу освіту №1556-VII від 01.07.2014 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3. КОНЦЕПЦІЯ розвитку штучного інтелекту в Україні. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

4. Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence UNESCO [12690]. Document code: SHS/BIO/PI/2021/1 Collation: 43 pages. 2022. Licence type: CC BY-NC-SA. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381137>

5. Recommendation of the Council on Artificial Intelligence 03/05/2024 OECD Legal Instruments <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/oecd-legal-0449>

6. The EU AI Act Compliance Masterclass 2026. The Ultimate Guide For Businesses and Professionals To Comply With The EU AI Act.

7. Про затвердження професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти». №1466 від 16.10.2024 р. <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466>

8. Christine, Redecker. “European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu.” (2017).

9. Redecker, C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Punie, Y. (ed). EUR 28775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-73494-6, doi:10.2760/159770, JRC107466

10. UNESCO ICT Competency Framework for Teachers/ 20/03/2026. <https://www.unesco.org/ru/node/99509>

11. Цифрограм. Дія. Освіта. <https://osvita.diia.gov.ua/search?q=%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC&page=1>

12. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. Міністерство цифрової трансформації та Міністерство освіти і науки України. Квітень, 2025.

13. Використання штучного інтелекту в освіті: ChatGPT і більше: збірник матеріалів круглого столу, 14 червня 2023 року, Україна / Відповід. за вип.: А. Яцишин. – Київ: УкрІНТЕІ. – 2023. – 53 с.

14. “Letter: AI Writing Technologies Will Force Instructors to Adapt” by Robert Cummings, The Chronicle of Higher Education, October 19, 2022

15. “AI is making it easier than ever for students to cheat” by Aki Peretz, Slate.com, September 8, 2022

16. “How Can Teachers Deal With The AI Writers Hiding In Their Classrooms” by Peter Greene, Forbes, November 2, 2022

17. “25+ Years of Ed Tech: 2022 – AI Generated Content” by Martin Weller, December
<https://blog.edtechie.net/assessment/25-years-of-ed-tech-2022-ai-generated-content/12>, 2022.

18. Let Us Show You How GPT Works — Using Jane Austen - The New York Times The New York Times, April 27, 2023

Цифрові ресурси:

1. ChatGPT from OpenAI
2. Bard from Google
3. Bing Chat from Microsoft, powered by GPT-4
4. Claude from Anthropic
5. GPT-3 and the ChatGPT 4 API from OpenAI
6. StabilityLM (an open-source model as described in *The Verge*)
7. ChatSonic, JasperAI, You.com, ShortlyAI, Sudowrite, CopyAI, Ryter, StoryMachines, and ChibiAI are a few of the many writing assistant apps that draw on GPT-3/3.5/4. • Elicit.org, an AI academic research tool powered by GPT-3
8. Perplexity AI, a question-answering tool powered by GPT-3 that includes linked sources
9. Poe.com—a site with access to multiple AI systems, such as OpenAI’s GPT 3.5 and 4, Anthropic’s Claude, Google’s PaLM, and Meta’s Llama
10. Lex.page is a word processing app that integrates text generation • Write with AI in Google Docs (Google Workspace Labs beta)